

LÆSEKLUBMATERIALE

INTERNATIONAL BESTSELLER

Janet Skeslien Charles

HEMMEIGHEDERNES BIBLIOTEK

„En kærlighedserklæring til Paris, til bøgernes kraft
og til skønheden i venskaber mellem generationer.“

BOOKLIST

Roman | Gads Forlag

DISKUSSIONSPØRGSMÅL

1. I begyndelsen af kapitel 1 bemærker Odile, at "tal flød rundt i mit hoved som stjerner" (s. 7), mens hun løber igennem Deweys decimalsystem i sit hoved. Hvad fortæller denne åbning om hende?
2. Da Odile første gang bliver introduceret til Mrs. Gustafson, bemærker Lily, at hun "altid tog sit pæneste tøj på – en plisseret nederdel og høje hæle – hvis hun skulle gå ned med affaldet. Et rødt bælte understregede hendes smalle talje. Altid." (s. 17) Hvad repræsenterer det røde bælte? Og hvorfor erstatter hun det i romanens slutning med et sort?
3. Miss Reeder "insisterede på, at der var plads til alle" (s. 10) på biblioteket. Hvordan fastholder hun og andre, som fx Boris og Grevinden, det i løbet af besættelsen?
4. Odile og Lily kommer fra meget forskellige vilkår, forskellige lande – selv forskellige tider. Hvor finder de fælles grund?
5. Der er mange fascinerende og excentriske karakterer blandt bibliotekets lånere og stamgæster. Hvem er din favorit og hvorfor?
6. Hvorfor tror du, at Janet Skeslien Charles har valgt at væve Lilys historie, som foregår i 80'ernes Montana, sammen med Odiles historie fra Paris under anden verdenskrig? Hvad afslører dobbeltsporet, og hvordan reflekterer de to spor hinanden?
7. Hvordan minder Lilys ungdom i Montana om Odiles opvækst i Paris? Hvordan bliver bøgerne og det at lære fransk et tilflugtssted for Lily?
8. Mod romanens slutning efter Befrielsen bliver vi vidne til en umættelig voldscyklus, idet Paul og hans kolleger angriber Margaret og retfærdiggør det med bemærkningen: "Hun var ikke en kvinde i deres øjne, ikke længere. De var blevet tæsket og ydmyget. Nu var det deres tur til at slå, hamre og skære." (s. 362) Hvordan ændrer denne begivenhed romanens forløb? Hvordan udøver disse mænd voldscyklussen? Ville du have reageret ligesom Odile, eller hvad ville du have gjort anderledes?
9. I slutningen af romanen, siger Odile, at "det var, som om livet havde givet mig en chance for en epilog." (395). Hvordan bliver Odile og Lilys venskab på tværs af generationer et trygt sted for dem begge at vokse og udvikle sig?

KOM DYBERE IND I BOGENS UNIVERS

1. I 2020 havde Det amerikanske bibliotek i Paris 100-års jubilæum. Besøg bibliotekets hjemmeside for at lære mere om dets tilbud og historie: americanlibraryinparis.org
2. Find et kort over Paris og lokalisér stederne, som nævnes i bogen, fx rue de Rome, Saint-Augustin-kirken, Le Bristol og 23 rue Blanche.
3. Odiles kærlighed til litteraturen smitter, og *Hemmelighedernes bibliotek* er fuld af referencer og citater fra hendes yndlingsbøger, fx Zora Neale Hurstons *Their Eyes Were Watching God*, Fjodor Dostojevskijs *Forbrydelse og Straf* og Charlotte Brontës *Villette* og *Jane Eyre*. Del dine yndlingscitater fra dine egne yndlingsbøger.

JANET SKESLIEN CHARLES er en prisvindende amerikansk forfatter. Hun har boet adskillige år i Frankrig, hvor hun arbejdede som programredaktør på Det amerikanske Bibliotek i Paris. Her blev hendes interesse vakt for den utrolige historie, der ligger til grund for *Hemmelighedernes bibliotek*. I dag veksler hun mellem at bo i Montana og Paris.

Q&A MED FORFATTEREN

1. Du har arbejdet som programleder på Det amerikanske bibliotek i Paris. I bogens efterord takker du flere personer, som har hjulpet dig med inspirationen og researchen til denne roman. Hvad fik dig til at skrive lige præcis denne historie?

Jeg elsker Biblioteket, og jeg ville så gerne dele historien om det fantastiske personale, som blev tilbage under krigen for at hjælpe andre, fordi de troede på vigtigheden af fællesskabet og på bøger som broer mellem mennesker.

Der var også temaer, som jeg gerne ville udforske. Hvad betyder det at sige undskyld og at vise anger? I dag siger vi hellere "Jeg er ked af, du føler sådan" end rent faktisk at undskylde. Vi laver alle fejl. Måden, man tager ansvar for sine ord og handlinger på, viser, hvem man er. Odile tager ansvar for sine handlinger og viser, at hun angrer.

Ét af de vigtigste spor i romanen handler om overleveringen af fortællinger og erindringer. I Lilys dimissionstale husker hun sine forældre og deler deres visdom med publikum. Hun citerer også personer fra Odiles fortid – lige fra Paul til Professor Cohen, fra Miss Reeder til Monsieur de Nerciat. De holdes i live gennem Lily. Jeg kan godt lide den tanke, at vi kan holde vores elskede i live gennem vores erindringer og ved at dele brudstykker af dem.

2. Den kærlighed til litteratur og læsning, som romanen skildrer, smitter. Hvad inspirerede dig til at skrive en roman om bøger? Kan du nævne nogle af dine yndlingsbøger?

Bøgerne er mine bedste venner. Jeg holder i særdeleshed af at genlæse romaner og derved finde nye indsigter og idéer. Bøgerne forbliver de samme, men vi læsere udvikler os. Da jeg første gang læste *Their Eyes Were Watching God* af Zora Neale Hurston som teenager, lagde jeg kun mærke til kærlighedshistorien, og hvordan Janie nægtede at lade sig nøje. Da jeg læste den igen, opdagede jeg, at venskabet mellem Janie og Pheoby i virkeligheden er den mest centrale relation i bogen. Tredje gang var jeg bjergtaget af forfatterens prosa, så der læste jeg langsomt for rigtig at kunne nyde hendes talent. Jeg sætter pris på den antropologiske arv, som forfatteren har skabt for fremtidens generationer, såvel som den universelle sandhed, at man ikke kan beskytte dem, man elsker – ligesom man heller ikke kan træffe deres valg og leve deres liv for dem.

Jeg elsker den kraft, der er i *Good Morning, Midnight* af Jean Rhys. Måden, hvorpå Rhys beskriver følelsen af ensomhed, desperation, af at blive dømt og af at være i fare. Også hun er strålende og var forud for sin tid. Ann Patchett's *Bel Canto* er et mesterværk.

3. Hvad var den sværeste scene at skrive? Hvad var den nemmeste?

De mest udfordrende scener var dem med Miss Reeder, Boris og Grevinden. Mit ønske var, at deres ord skulle genoplive dem, men jeg var også bekymret for, om jeg kom til at putte de forkerte ord i deres munde. Det var meget beroligende at modtage et Brev fra Boris' søn, hvori han skrev, at jeg faktisk gav et præcist portræt af hans far.

De nemmeste scener var beskrivelserne af provinsen i Montana. Jeg savner den, når jeg ikke er der, og jeg håber, at jeg har været i stand til at gengive stedets skønhed og folkets venlighed til fulde. For eksempel hvordan kvinderne finder sammen og forbereder måltiderne til begravelsen helt uden at blive spurgt. De har selv overlevet hårde tider, og ville gøre disse svære øjeblikke lettere at bære for de andre.

4. Romanens klimaks er, da Odile forråder Margaret, som hun gør mere eller mindre ubevidst, og som får konsekvenser for resten af Odiles liv. På mange måder er dette en roman om venskabet og fællesskabets kraft. Hvorfor valgte du lige præcis dette øjeblik som klimaks?

For mig handlede denne scene om de mange små øjeblikke, som samlet set bliver overvældende for Odile. Hvis Odile fra begyndelsen havde været i stand til at fortælle Margaret, når Margaret sårede hendes følelser, ville denne eksplosion af vrede aldrig være sket. Men Odile var ikke i stand til at indrømme, hvad hun følte, når Margaret kom med tankeløse fortælelser. Fordi Odile ikke var i stand til det, blev Margaret aldrig klar over Odiles uvilje mod hende, og hun fik aldrig mulighed for at ændre sin adfærd. I bogen er det en meget specifik situation, men den adresserer også en mere generel tendens. Denne slags samtale, hvor vi skal fortælle andre om vores ubehag og sårede følelser, er udfordrende. Mange mennesker vil i dag hellere skære familiemedlemmer og venner fra, end de

vil fortælle dem, hvordan de rent faktisk har det. Vi har en tendens til at gemme på vores følelser så længe, at vi til sidst når et bristepunkt. Hvilket river fællesskabets struktur i stykker. Jeg håber, denne bog kan hjælpe os med at reparere det igen.

5. Selvom du oprindeligt er fra Montana, har du boet i Paris i en årrække. Hvad er nogle af de mest overraskende aspekter ved at bo i eller mellem to forskellige lande? Hvordan har dine oplevelser med at bo og arbejde i udlandet haft indflydelse på din verdensforståelse?

Den største forskel for mig ligger ikke i forskellen mellem Frankrig og USA, men derimod i forskellen mellem land og by. Ligesom Lily længtes jeg efter at flygte fra det stille landsbyliv. Jeg hadede det virkeligt. Nu er jeg taknemmelig for mine rødder, for mine forældre og bedstemor, som delte deres kærlighed til bøgerne, for bibliotekarerne, som ikke bare skabte et trygt tilflugtssted, men også anbefalede bøger, hvor jeg så mine følelser formuleret med ord, som viste mig, at jeg ikke var alene. Nu kan jeg vende tilbage til Montana, til mine rødder, med en taknemmelighedsfølelse. Jeg elsker at tilbringe tid med min familie og mine lærere og bibliotekarer, som er blevet nære venner.

6. Hvad håber du, at læserne tager med sig fra denne roman?

At kommunikation er nøglen! Det er vigtigt, at vi lærer at tale om vores følelser, før de overvælder os. Bibliotekarer er vigtige. Bogen er et kærlighedsbrev til biblioteker og bibliotekarer. I denne digitale tidsalder er vores biblioteker – vores tredje rum, vores tilflugtssted, vores kilde til fakta i en fake-news-verden – mere vigtige end nogensinde før. Vi har brug for disse tilflugtssteder af historier og fantasi. *Hemmelighedernes Bibliotek* er en påmindelse om, at vi skal huske at værdsætte og støtte disse vigtige samlingssteder for fællesskabet.